

Lesbrief middenbouw

KinderBoekenWeek 2026

Groep
5 en 6

ivn natuur
educatie

In de spotlight: de ringslang

Acteren: kijk maar eens!

De ringslang leeft graag in het water en in het gras. Als een ringslang wordt aangevallen, doet hij iets bijzonders. Hij doet alsof hij dood is. Hij blijft stilliggen en kan zelfs op zijn rug gaan liggen. Soms laat hij een vieze geur los. Zo denkt de vijand dat de ringslang niet meer leeft en gaat weg. Als het veilig is, glibbert de ringslang snel weg.

DOEN

De ringslang doet alsof hij dood is als hij wordt aangevallen. Zo schrikt hij vijanden af en blijft hij veilig. Mensen kunnen ook doen alsof.

1. De helft van de leerlingen beweegt vrij rond. De andere leerlingen kijken. Dit draait later om.
2. De leerkracht benoemt verschillende situaties:
 - a. Doe alsof je heel erg schrikt
 - b. Doe alsof je heel erg moe bent
 - c. Doe alsof je dood bent
 - d. Doe alsof je verliefd bent
 - e. Of verzin iets anders
3. Als de leerkracht 'BEELD' roept: Laten de leerlingen de houding zien die bij de situatie past.
4. Als de leerkracht: 'BEVRIES' roept: bevroren de leerlingen in die houding.
5. Korte nabespreking: bij wie zie je de houding het best? Waaraan en waarom?

DOEN

De ringslang houdt van rustige, warme en natte plekken. Hij eet graag kikkers en kleine dieren. Ook ligt hij graag in de zon om warm te worden. Zijn nest maakt hij vaak op warme plekken, zoals tussen bladeren.

Ga naar buiten en kijk goed rond. Zoek plekken waar een ringslang graag zou willen zijn:

Een zonnige plek

Een plek bij water

Een plek met hoog gras, bladeren of takken

Een rustige plek waar hij zich kan verstoppen

Stel jij bent een ringslang, waar zou jij gaan liggen op het plein? Bespreek met elkaar welke plek je hebt gekozen en waarom.

In de spotlight: het hert

Imponeren: Kijk maar eens!

Het hert leeft in het bos. Een hert heeft een eigen plek. Die plek heet: territorium. Het hert wil laten zien: dit is van mij. Hij plast op plekken of schuurt met zijn gewei langs bomen. Dit noem je een geurvlag. Andere herten ruiken de geur en blijven vaak weg. Komt er toch een ander mannetje? Dan kan het hert boos worden. Soms gaan de herten met hun geweien tegen elkaar duwen en vechten. De sterkste wint.

DOEN

Maak groepjes van 3-4 leerlingen.

1. Verzamel takken, bladeren en stenen.
2. Maak twee geurvlaggen van papier en stokjes.
3. Ga samen een plekje zoeken op het plein. Dit wordt jullie hertenplek.
4. Maak een rand om jullie plek met takken, bladeren of stenen. Zet ook de twee geurvlaggen neer. Nu is dit jullie territorium, jullie eigen stukje plein!
5. Eén groepje gaat bij de andere groepjes langs.
6. Als er een ander groepje langs komt. Laat dan zien wat jullie doen als hert.
7. Maak jezelf groot, stamp of maak geluid. Zo laat je zien: dit is van ons!

DOEN

Bespreek na dit territoriumspel met elkaar wat er goed ging en minder goed ging. Mag je zomaar een plek van iemand innemen? Wanneer is een plek van jouw groepje en wanneer is een plek van een ander groepje?

In de spotlight: de fuut

Verleiden: kijk maar eens

De fuut is een vogel die in het water leeft. Je herkent hem aan zijn kuif en de oranje veren bij zijn kop. Wanneer de fuut een andere fuut leuk vindt, doen ze samen een dans. Met deze dans kijken ze of ze goed bij elkaar passen, of ze goed kunnen samenwerken. En of ze bij elkaar blijven. Daarna paren ze en maken ze samen een nest voor hun jongen.

DOEN

Een fuut laat met een dans zien dat hij een andere fuut leuk vindt. Tijdens deze dans doen futen precies dezelfde bewegingen. Alsof ze in een spiegel kijken.

Doe de dansspiegel. Twee spelers staan tegenover elkaar. De ene speelt de spiegel, de ander beweegt. De spiegel maakt precies dezelfde bewegingen. Bijvoorbeeld door net als de fuut het hoofd te schudden, te bukken en weer omhoog te komen. Of bedenk zelf bewegingen zoals: een high-five in de lucht of tegelijk een rondje draaien.

DOEN

Mensen hebben ook manieren om te laten zien dat ze elkaar aardig vinden. Bijvoorbeeld: iets aardigs zeggen, een knip oog geven, een handzoen, lief lachen of zwaaien.

Ga in een kring staan. Gooi een bal naar iemand in de kring. En zeg iets aardigs over die persoon en maak daar een beweging bij. Gooi net zolang tot iedereen geweest is. Zo staat iedereen even in de spotlight.

In de spotlight: mijn fantasiedier

- Sommige kunstenaars bedenken dieren die helemaal niet echt bestaan. Zij tekenen of knutselen deze dieren alsof ze echt zijn.

DOEN

Vul het werkblad: roep toet in.

DOEN

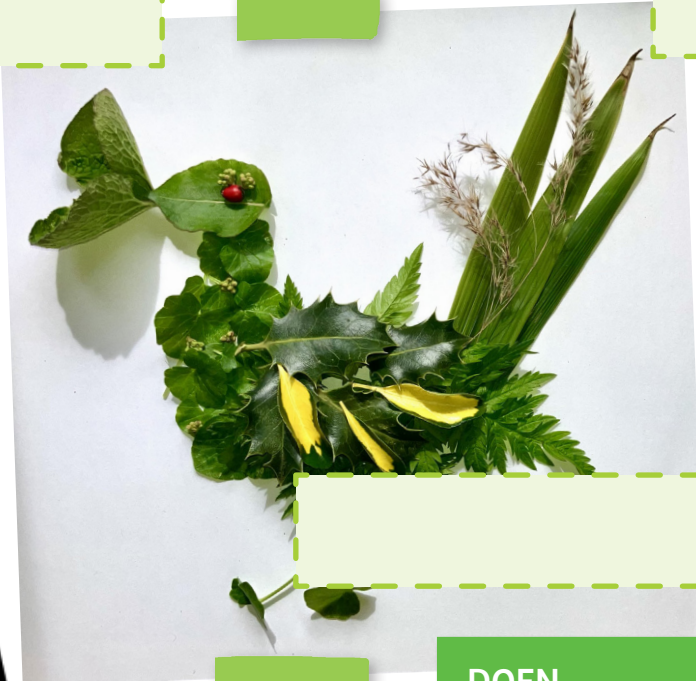
Zoek buiten materialen waarmee je een fantasiedier kunt maken. Maak hiermee een fantasiedier. En bedenk of dit dier kan imponeren, acteren of versieren. Waarmee en hoe doet het dier dit? Vertel over jouw fantasiedier in de groep.

Werkblad Fantasiedier: de Roeptoet

lezen

De Roeptoet is een heel klein vogeltje. Je herkent hem het beste aan zijn geluid. Als de Roeptoet wil **imponeren** toetert hij er luid op los. Zo weten andere mannetjes: hier woont al een hele stoere Roeptoet! Om te **verleiden** zwiept de Roeptoet heel hard met zijn staart heen en weer. Dat vinden vrouwtjes Roeptoeten heel aantrekkelijk. **Acteren**: Als de Roeptoet in gevaar komt, zet hij zijn stekelige vleugels op. Zo ziet hij er groot en gevaarlijk uit.

DOEN

Vul de teksten in op de goede plek bij de foto.

- Imponeren: hard toeteren
- Acteren: stekelige vleugels opzetten
- Verleiden: met zijn staart zwiepen